

گلدان

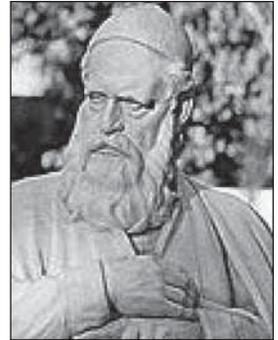
گندم‌های ابوریحان بیرونی

ماجرای محاسبه تعداد دانه‌های گندم در خانه‌های شطرنج را که می‌دانید؟! **ابوریحان بیرونی**، دانشمند بزرگ ایرانی، این تعداد را برابر با عدد

۱۸ ۴۴۶ ۷۴۴ ۰۷۳ ۷۰۹ ۵۵۱ ۶۱۵

حساب کرده است (این عدد را بخوانید!). آن‌گاه، ابوریحان، برای این‌که بتواند بزرگی این عدد را به تصور من و شما نزدیک کند، چنین نوشته است:

«اگر بر سطح زمین ۲۳۰۵ کوه وجود داشته باشد که از هر کوه ۱۰۰۰۰ رود جاری باشد و در طول هر رود ۱۰۰۰۰ قطار استر (روان) باشد و هر قطار مرکب از ۱۰۰۰۰ استر باشد و هر استر ۸ کیسه حمل کند و در هر کیسه ۱۰۰۰۰ دانه گندم باشد، باز عددهم این گندم‌ها کوچک‌تر از عدد بیست رقمی یاد شده خواهد بود! از کتاب ریاضی دلاویز در ادب گهرریز (احمدشرف‌الدین)

تندیس حکیم عمر خیام اثر شادروان استاد ابوالحسن صدیقی

بودند دیو و دد همه سیراب و می‌مکید
خاتم ز قحط آب سلیمان کربلا!
یکدفعه هم به باغبانش گفته بود، چرا درخت «گلندر» برای من
نمی‌کاری؟

پرسیده بودند: گلندر چه گلی است؟
گفته بود: همان گلی که شیخ سعدی
تعریف آن را کرده و گفته است:
یکی درخت گل اندر
میان خانه ماست
که سروهای چمن پیش قامتش پستند
از کتاب: شرح زندگی من

نویسنده: عبدالله مستوفی

از نورو نامه حکیم عمر خیام

در فضیلت قلم

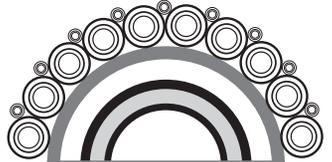
...وقتی، امیری رسولی فرستاد به ملک فارس با تیغی برهنه. گفت این تیغ ببر و پیش او بنه و چیزی مگو. رسول بیامد و هم چنان کرد. چون تیغ بنهاد و سخن نگفت، ملک وزیر را فرمود: جوابش بازده. وزیر سر دوات [قلمدان] بگشاد و یکی قلم سوی وی انداخت. گفت اینت جواب! رسول مردی عاقل بود. بدانست که جواب برسید و تأثیر قلم صلاح و فساد مملکت را کاری بزرگ است؛ و خداوندان قلم را که متعهد باشند، عزیز باید داشت.

در عزیز داشتن باز!

ماهان پادشاهی بزرگ بوده است، عاقل و کافی. یک روز بازدار خویش را دید. «باز بردست» آب می‌خورد، برمود تا صد چوبش بزدند و گفت: ای عجب! باز به تن خویش پادشاه پرندگان است و غم گسار و عزیز پادشاهان! روا بود که تو این چنین بی ادبی کنی؟ عزیز ملوک بردست و تو آب خوری، یا جز آب چیز دیگر؟! بازدار گفت: زندگانی خداوند دراز باد. چون به شکارگاه تشنه گردم، چون کنم؟ باز با من بود.

گفت: [آن را] به کسی دیگر ده که اهل آن بود که باز تواند داشت که تو آب خوری یا چیزی دیگر...

الله نظر محمدی نیک (۱۳۵۱)

معلم نمونه کشوری،
کهگیلویه و بویراحمد
الله نظر محمدی نیک متولد دهمچنار یاسوج و دانش‌آموخته مرکز تربیت معلم شهید ایزدپناه این شهر است. وی مدرک کارشناسی الهیات و معارف اسلامی و کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی را نیز از دانشگاه آزاد یاسوج دریافت کرده است. دارای سوابق خدمت تدریس و مدیریت در دبیرستان‌ها کارشناس برنامه‌ریزی در سازمان دانش‌آموزی است و در حال حاضر مسئول گروه تحقیق و پژوهش در اداره کل استان است. محمدی نیک پیش از این یک بار معلم نمونه شهرستان و یک بار نیز معلم نمونه استان شده است و در سال ۹۰ نیز معلم نمونه کشوری از آن استان شناخته شد و وی تاکنون در بیش از ۲۰ مورد، حائز رتبه اول در فراخوان مقاله‌نویسی و فعالیت‌های فرهنگی - پژوهشی شده است.

از اسلام تایقین!

الایمان افضل من الاسلام بدرجه و التَّقوی افضل من الایمان بدرجه والیقین افضل من التَّقوی بدرجه
ایمان یک درجه از اسلام برتر، تقوا یک درجه از ایمان برتر و یقین یک درجه از تقوا برتر است.

نماز

لَا يَزَالُ الشَّيْطَانُ دَعْرًا مِّنَ الْمُؤْمِنِ مَا حَافَظَ عَلَى الصَّلَاةِ الْخَمْسِ فَإِذَا ضَيَّعَهُنَّ تَجَرَّ أَعْلِيَّهٖ وَأَوْقَعَهُ فِي الْعِظَامِ

شیطان پیوسته از مؤمن، تا آن‌گاه که بر نمازهای پنج‌گانه مواظبت می‌کند، می‌ترسد. پس هرگاه مؤمن نماز را ضایع کرد، شیطان بر او چیره می‌شود و او را به گناهان بزرگ گرفتار می‌کند.

از گنجینه دهنوی، تألیف غلامحسین شرکت و محمد کاظم بهنیا (نشر سبحان)

درخت گلندر!

محمد ابراهیم خان معمارباشی... را می‌گویند، وقتی که دندان عاریه گذاشته بود، از خوبی آن مذاکره می‌کرد و می‌گفت: «از وقتی که دندان عاریه گذاشته‌ام، هم تقریرم [حرف زدن] خوب شده است و هم تحریرم [نوشتن].»

باز هم معروف بود که روزی از چیزهایی که رفع عطش می‌کند، مذاکره شده بود. محمد ابراهیم خان که وزیر نظام هم لقب داشت، گفته بود سیرابی هم رفع عطش می‌کند. مگر نشنیده‌اید که شاعر گفته است:

ماده تاریخ

استاد جلال‌الدین همایی، در بسیاری از زمینه‌های علوم، ریاضی، عرفان، ادب، شعر و... یگانه بود. یکی از توانایی‌های شگفت‌انگیز او، سرودن اشعاری با «ماده تاریخ» به مناسبت‌های گوناگون بود. در زیر دو مورد از ماده تاریخ‌های او را که از دیوان سنا انتخاب کرده‌ایم می‌خوانید:

تکبیتها

به افعال مانده شو مر پری را
بسوزند چوب درختان بی بر
سزا خود همین است مر بی پری را
درخت تو گر بار دانش بگیرد
به زیر آوری چرخ نیلوفری را

حکیم ناصر خسرو (۴۸۱-۳۹۴ ه.ق.)
از فارسی دوم دبیرستان ۱۳۴۷

تکبیتها

به نزدیک من شبرو راهزن
به از فاسق پارسا پیرهن

سعلی

طبعی به هم‌رسان که بسازد به عالمی
یا همتی که از سر عالم توان گذشت

کلیم کاشانی

سبک مغزان به شور آیند از هر حرف بی مغزی
به آسانی بلرزاند نسیمی نیستانی را

صائب تبریزی

عاشق شو، ار نه روزی کار جهان سر آید
ناخوانده درس مقصود از کارگاه هستی

حافظ

مزد آن شب زنده‌داری‌های عهد عاشقی است
این دل روشن که در پایان کارم داده‌اند

صابر همدانی

روزگار است که آن که گه عزت دهد گه خوار دارد
چرخ بازیگر ازین بازیچه‌ها بسیار دارد

قائم مقام فراهانی

مبادا که در دهر دیرایستی
مصیبت بود پیری و نیستی

فردوسی

کمند مهر چنان پاره‌کن که گر روزی
شوی ز کرده پشیمان، دوباره بتوان بست

محتشم کاشانی

هر که نائخت از گذشت روزگار
نیز ناموزد ز هیچ آموزگار

رودکی

امیر قافله را هم تغافل باید
که ناامید نگردند قاطعان طریق

حالتی ترکمان

□ درگذشت عبدالعظیم قریب (۱۳۸۴ ه.ق.)

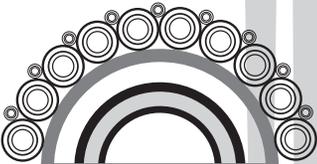
خواستم تاریخ فوتش از همایی سنا
کز صمیم دل دریغا گوی باشد بر قریب
در جوابم گفت چون عبدالعظیم (۱۱۳۷) از جمع رفت
گو دریغ و حیف استاد ادب پرور برفت (۲۵۱۱)
۱۳۸۴=۱۱۳۷-۲۵۱۱

□ درگذشت حاج آقا رحیم ارباب اصفهانی (۱۳۹۶ ه.ق.)

آیت حق رحیم ارباب است
آن که امروز از جهان رفته
او برفت از جهان و گفت سنا:
جان علم از تن جهان رفته (۱۳۹۶)

شعرهایی که می‌خواندیم

نکوهش مکن چرخ نیلوفری را
برون کن ز سر باد خیره‌سری را
هم امروز از پشت بارت بیفکن
میفکن به فردا مر این داوری را
چو تو خود کنی اختر خویش را بد
مدار از فلک چشم نیک اختری را
به چهره شدن چون پری کی توانی؟

رضا باقری
(۱۳۴۷)

معلم نمونه کشوری. همدان

متولد روستای بلابان از توابع
کبودرآهنگ است. مدرک فوق دیپلم
علوم اجتماعی و مدرک کارشناسی
تکنولوژی (از دانشکده بوعلی سینای
همدان) دارد و اکنون به عنوان
مدیر یکی از مجتمع‌های آموزشی
شهرستان کبودرآهنگ خدمت می‌کند
وی به خاطر فعالیت‌های اجرایی و
علمی پژوهشی خود طی ۲۴ سال
خدمت، در سال گذشته به عنوان
معلم نمونه کشوری از استان همدان
انتخاب شد. از جمله موفقیت‌های او،
کسب رتبه اول استانی در اجرای طرح
ارزش‌یابی عملکرد واحدهای آموزش
عمومی (۸۰-۷۹) و کسب رتبه اول
استانی در امر ارتقای کیفیت فعالیت
گروه‌های آموزشی (۸۶-۸۵) را نیز
می‌توان برشمرد.